

Jožef Vandot:

V zagorskem miru.

9.

lipec ni mogel zaspati tisto noč. Strmel je neprestano v temo in je premišljeval. Po glavi so mu pričele rojiti nemirne misli; pollaščal se ga je strah. — »Kaj, če me je gozdar spoznal?« je mislil. »Pa pride v jutru in me zgrabi... Ne bilo bi dobro zamel« — Komaj je čakal dneva. Vedel je, da z dnevom izginejo vse skrbi, in da tudi ves strah izgine. Ko je sinil prvi svit skozi okence, je že vstal. Naglo se je oblekel in je poklical starega pastirja Močileža. Potem je pa stopil dol k staji in je odprl leseno leseno. Oyce so se vsule iz staje, pa so se razkropile po rebri. Nato je šel nazaj v kočo, kjer je že zavrel Močilež mleko. Molčé sta použila pastirja borni zajtrk. Nato se je napotil Olipec za svojimi ovci, ki so se že pasle visoko gori ob skalovju. Solnce je ravno pogledalo izza škrbastih snežnikov, kajti vrhovi so bili vsi zasuti z belim, svežim snegom. Nebo je bilo čisto in modrc, kakor da se je opralo v včerajšnjem dežju. — Olipec se je vsedel na skalo. Zeblo ga je in hotel se je malo pogreti v solncu. Gledal je naravnost dol na planino in je čakal, kdaj se prikaže iz koče gozdar. Dolgo je čakal. Naposled je res zagledal doli gozdarja. Stopil je ravno na prag. V roki je držal dolgo palico in preko rame je imel optrano puško. Olipec se je potuhnil, pa je prežal kakor mačka preko skale.

»Zdaj-le se bo pa obrnil, pa bo šel proti Močileževi koči,« je mislil Olipec in se je ugriznil v ustnico. »Po-me pride in me zgrabi...«

A gozdar se je obrnil, pa je šel preko planine. Ob gozdu je izginil kar naenkrat v goščavi. — Olipec je pa še vedno prežal izza skale in je strmel za njim. A ko ga ni videl več, se je oddahnil. — »Ni me spoznal!« je izpregovoril in je skočil na noge. Začutil je v srcu tako veliko radost, da je kar dvignil klobuk in je pričel z njim mahati po zraku. Vriskal je, da je jekalo stoglasno od belih gorá, in skakal je ves iz sebe.

Gozdar je prespal pol noči v koči na planini. Bil je ves nevoljen, ko je v jutru vstal. Že snoči se je bil vrnil v kočo, pa je pripovedoval planšarju Klemenu o lovskem tatu, ki mu je ušel ponoči in ga ni mogel zgrabit. Skrit v grmovju je prežal tam ob studencu. Že je zagledal tata in že je skočil, da ga zgrabi. A tat se je izmuznil in je zbežal v goščavo. Izginil je kar naenkrat, kakor da se je udril v zemljo. Pa je tekel gozdar po stezi, da ga dohiti. A zaman je bil njegov trud. Tatu ni zagledal več. Pa niti spoznati ga ni mogel ob studencu, ker je bilo pretemno. Gozdarja je jezilo to, in je bil ves nevoljen. Zjutraj pa je kar vstal in se je napotil nazaj v dolino.

Tilen je bil pa ves žalosten, ko je videl očeta nevoljnega. Rad bi mu bil pomagal, pa ni vedel, kako. Izpraševal je planšarja Klemena, če morda on kaj sluti, kdo bi bil tisti prevejani tat. A planšar je samo zmigaval z rameni. — »Hm, nemara je doma v Trenti,« je dejal. »V naši vasi ga ni

človeka, ki bi ga mogel sumiti. Čudno, pri studencu onkraj Mojstrovke... Tako blizu planine. Če bi ne bil Močilež tako star, bi ga skoraj sumil. A kaj bo Močilež! Močilež je pošten in je vesel, da lahko spi v koči vso noč. Čudno to, čudno...»

Pa tudi Tilen se je čudil. Radoveden je bil, kakšen je tisti kraj, kjer so bile nastavljene zanke. Zato je vprašal planšarja Klemenca za pot, in po kosilu je kar vzel svojo palico in se je napotil tja. Bil je krasen dan, da se je Tilnu kar smejalo srce. Dasi je sijalo poletno solnce z jasnega neba, je bilo vendar hladno, tako prijetno hladno! Tilen se je ustavil vrh sedelca in se je zamaknil v zagorski svet, ki se je smehljal vseokrog njega. Snežniki so bili vsi modre barve, kakor da bi se bili skupali v jasnem nebu. Samo sveži sneg se je bliskal na njihovih vrhovih in je bil bel, tako bel! Pod njimi pa so zeleneli širni gozdovi in so sanjali v solnčnih žarkih. Vseokrog pa se je razgrinjal prijetni vonj gorskega ravšja, čigar grmiči so pokrivali bohotne trate pod sivim skalovjem. Sem s planine pa je prihajalo tiho zvončkljanje — tiho, tiho in mehko... Tilnu so se kar svetile oči, ko je stal vrh sedelca in je strmel v veličastni zagorski mir. Srce mu je drhtelo in se mu je smejalo hkrati.

Tilen je stopal naprej počasi skozi hladni gozd. Prišel je kmalu do studenca. Ko je stopil izza grmovja, je zagledal tri srne, ki so pile vodo iz vrečka. A srne so ga zapazile takoj. Naglo so se okrenile in so zbežale skokoma v goščavo. — Tilen je gledal krogokrog po trati. »Hm, lep prostor si je izbral ta prekanjeni tat!« si je mislil. »Vsak dan prihajajo sem srne pit. In ni čudno, če se vsak dan ujame ena v nastavljeno zanko. O, prebrisan je ta tat. Rad bi ga poznal, kdo je.« — Ko si je ogledal Tilen vso okolico, se je obrnil, pa je šel nazaj. A ni krenil po stezi, ampak se je splazil gor do strmega skalovja visoke Mojstrovke. Nato je spel po peščevju in skozi nizko rušje, ki se je raztezalo po strmem obronku. Prišel je že nad sedelce nazaj. A ni se spustil dol na planino, ampak je krenil na levo, ker je hotel do snežnega plazu, ki je ležal tam v črni kotlini med dvema navpičnima stenama. Prehodil je že več kot polovico pota med ostrim gramozom in je prišel do nizke skale, ki mu je zaprla pot. Krenil je mimo nje in je že hotel pohiteti do plazu. A tedaj se je ustavil, pa se je zagledal ves začuden v kotlino. Videl je ondi doli Olipca. Klečal je na pesku. V rokah je držal nekaj dolgega, palici podobnega. Zdelo se je, da ima prislono k licu puško in meri...

Tilen je zadržal sapo in je stopil nazaj za skalo. Opazoval je Olipca in se ni upal stopiti niti za korak naprej. Hipoma pa se je obrnil nekoliko v stran. Tilen ga je pogledal natančno. Tedaj pa je videl, da drži Olipec res puško v roki. Še dva trenutka meri — potem pa zagrmí v kotlini votlo, bobneče... Olipec odskoči nekoliko v stran. Nato se pa sklone in prične delati hlastno z rokami, kot bi kopal jamo in bi jo spet zasipal. Ko se pa dvigne, ni več puške v njegovih rokah. Nemirno se ozre okrog; toda, ker ne vidi nikogar, steče naglo preko snežišča in izgine onkraj stene med rušjem...

Tilen se skoro ni upal dihati, ko je prežal izza skale. Čudil se je in ni mogel umeti, kaj počenja pastirček Olipec ondi v kotlini. Kje je dobil puško in zakaj strelja? Kdo mu je dal puško? — In hipoma prevzame Tilna misel: Kaj, če je Olipec tisti, ki je ukradel v nedeljo njegovemu očetu puško iz zaprte hiše? Kaj, če je res Olipec tisti prekanjeni tat? — Tilen vztrepeta. Pa mu je hipoma jasno, da ni nihče drugi nastavljal srnam zank nego Olipec. Sedaj šele razume, zakaj ga sovraži in črti ta Olipec tako. Zato ga sovraži, ker je gozdarjev in mu je zaradi tega tu na planini na poti. Boji se ga, ker misli, da ga je gozdar pripeljal samo zato na planino, da pazi nanj in ga zasleduje.

Tilen ne more strpeti več za skalo. Spusti se po gramozu in steče na vso sapo v kotlino. Pride do mesta, kjer je bil klečal pastirček Olipec pred nekaj trenutki. Spusti se na kolena in prične razmetavati pesek in kamenje. Naenkrat zagleda v jami ploščato skalo. Dvigne jo in jo potisne v stran. In tedaj vzklikne — Pred njim leži puška, očetova puška! Spozna jo takoj. Saj jo je videl že tisočkrat; pa tudi na lesenem kopitu je urezano očetovo ime.

Hipoma se pa zapraši nekdo vanj, da mu pade puška iz rok in se prekotali po kamenju. A naglo poskoči Tilen spet na noge — in zagleda pred seboj Olipca. Skrivač je bil ves zasopljn. Znoj mu je lil curkoma z obraza, in oči so se mu svetile kakor risu. Stiskal je zobe in se je tresel po životu.

A Tilen se ga ni zbal. Stopil je tik do njega in mu je rekel prav mirno: »No, ali sem te zalotil danes, Olipec? Zdaj vem, kdo je bil tisti tat, ki je zlezel v nedeljo skozi okno v našo hišo. Zdaj vem, kdo je bežal snoči pred našim očetom. Bal si se, Olipec, našega očeta si se bal, ker si nastavljal srnam zanke onstran Mojstrovke... Zato sovražiš mene!«

Olipec je zaškripal z zobmi. Divje je zavpil in je skočil do Tilna. Zgrabil ga je za rame in ga je stresel z vso močjo. Tilen ga je izkušal suniti od sebe. A Olipec ga je prijel okrog pasu in ga je hotel vreči na tla. Tilen se je upiral na vso moč, da se iznebi togotneža. Prične klicati na pomoč in se brani hkrati. Spozna pa, da Olipcu ni kos. Strahoma uvidi, da ga podre zdajpazdaj uni na tla. Zato prične vpiti še glasneje. A Olipec se grohota. Hipoma mu podstavi nogo, in Tilen omahne. A oklene se nasprotnika z vsemi močmi. Tako padeta oba. Mečeta se po tleh. A nobeden noče odnehati... »Ti boš vohunil za mano?« sope Olipec in siče med zobmi. »Kaj pa tebi marí moja puška! Kupil sem jo, pa ne ukradel... Zmanem te, zmanem, ti vrabec!«

Tilen se trese po vsem životu. Napne vse moči — in res se mu posreči, da prevrže Olipca in leže nanj. — »Čakaj, čakaj, ti tat!« mu preti. »Še danes pojdem povedat očetu, da si ti ukradel puško. Pa srne si lovil... Le čakaj, čakaj, tat!« — Toda že v tistem trenutku ga pahne Olipec raz sebe in poklekne na njegove prsi. Tilna zaboli, da zastoče. Sapa mu začne zastajati, in strahoma spozna, da obnemore.

Tedaj zavpije Olipec na ves glas. Spusti stokajočega dečka in skoči

na noge. Obrne se, pa zagleda za sabo starega pastirja Močileža, ki vihti palico in udriha neusmiljeno po njegovem hrbtu. — »O, ti malopridnost ti taka!« se srdi stari Močilež. »Ali mi boš pustil pri miru pobiča? Olipec, ti hudoba! — Na, da boš čutil, kako zna udrihati stari pastir — ti, malopridnost!« — In stari Močilež bije, da se kar bliska in da tuli Olipec vsled bolečin. Pa uvidi Olipec, da zanj ni nobene rešitve. Zakriči še enkrat na ves glas. Potem pa skoči na strmo peščevje in se podrsa kakor blisk navzdol. In čez tri trenutke je že dolí pri rušju. Niti ozre se ne več; kar za-
praši se med grmovje in izgine med rušjem...

Močilež zagleda puško, in obraz se mu nagubanči. Z roko šine preko čela in pokima. Nato se skloni, pa pobere puško. — »Pojdiva, fant!« zamr-mra, in glava se mu skloni na prsi. »H Klemenu greva in mu neseva puško. Pa naju ne bo vesel, veš, da naju ne bo vesel... Nesreča je prišla! Gotova nesreča!«

Molčé sta šla s fantom po strmini. Izpregovorila nista niti besedice. Močilež je zagodrnjal tupatam nekaj nerazločnega... Prišla sta v kočó in sta povedala planšarju Klemenu vse. Planšar ju je poslušal. Ko pa sta po-vedala vse, ni rekel besedice. Samo roke so se mu tresle, in ves bled je bil. Molčé je šel vun pred kočó. Vsedel se je na klop in si je zakril obraz. Tako je sedel tam dolgo... Predramile so ga šele glasne stopinje in gla-sovi, ki so klicali njegovo ime. Planšar je dvignil glavo, pa je pogledal dol na pot. Videl je ondi tri moške, ki so šli po potu. In spoznal jih je takoj. Bili so iz Trente in so šli po opravkih dol v zagorsko vas. Planšar je stopil k njim. — »Ljudje, vi greste v vas?« jim je rekel. »Bodite tako dobri, pa stopite mimogredé h gozdarju in mu recite, naj pride čimprej do mene. Po-vejte mu, da imamo onega, ki ga išče...«

Ljudje so odšli svojo pot. Planšar Klemen pa je sédel spet na klop pred kočó. Strmel je na bele snežnike, ki so se tako lepo svetili v solnčnih žarkih... V njegovi duši pa ni bilo solnca.

10.

Zjutraj zarano je prišel gozdar na planino. Planšar Klemen mu je po-vedal vse o Olipcu. Zahteval je, naj ga gre gozdar takoj iskat v Močileževo kočó in naj ga pelje s sabo v dolino. Izroči naj ga gosposki, da ga kaznuje po postavi. A gozdar je oporekal. — »Čemu naj ga ženem v nesrečo?« je govoril. »Premlad je še in še preetročji. Pa mogoče se niti zavedal ni, da je delal krivico. Zato ga kar pustimo! Kaznujte ga vi sami, Klemen, če se vam zdi. A jaz bom molčal. Nihče ne bo zvedel ničesar.«

A planšar Klemen je zmajeval z glavo in je še vedno oporekal. Za-hteval je odločno od gozdarja, naj ovadi Olipca, in naj se kaznuje po po-stavi. Dolgo, dolgo je moral gozdar govoriti, da je starca pregovoril. In sklenili so, da bodo molčali o Olipcu in o njegovi hudobiji. Že zaradi Kle-menovega dobrega imena. Planšar Klemen se je vdal in je hvaležno stisnil gozdarju roko. Že je stopil na prač, da stopi k Močiležu po nesrečnega

Olipca. A tedaj je prisopel v kočo Močilež, pa je povedal, da je Olipec izginil.

Planšar Klemen je zamahnil z roko. — »Skril se je v skalovje in se je potuhnil,« je rekel mirno. »Ko bo lačen, bo že prišel... Kar pusti ga, Močilež! — Seveda, zdaj smo brez pastirja. Bo pa treba poklicati Pavelča nazaj. Slišite, gozdar! Če greste v dolino, povejte Pavelču, naj pride na planino past. Rabimo ga tu, in ni mu treba iti z drvarji...«

Tilen je sedel v kotu in je poslušal. Zdaj pa je vstal in je stopil k planšarju. — »Stric, bom pa jaz pasel, dokler ne pride Pavelč,« je dejal. »Poizkusil bom. Nemara bo šlo?«

Planšar Klemen se je nasmehnil in mu je rekel: »No, če te veseli, pa poizkusi! Boš imel vsaj kratek čas. Kar z Močiležem pojdi! Močilež ti bo že povedal, kako in kaj.«

Tilen se je poslovil od očeta in je šel z Močiležem. Gozdar in planšar pa sta govorila še celo uro. O nesrečnem Olipcu sta govorila in o Tilnu. Gozdar je tolažil žalostnega očeta, ki je bil ves potrj zaradi malopridnega sina. — »Tiste neumne knjige so ga tako pokvarile,« je zdihoval Klemen. »Nihče drugi ni kriv nego tiste prismojene knjige. Oh, da mu jih nisem mogel iztrgati iz rok in jih vreči na ogenj! Danes pa grem in jih sežgem. Seveda, zdaj, ko je že prepozno...«

Prijazno sta se poslovila gozdar in planšar in sta si segla v roke. Planšar je šel naravnost v Močileževo kočo. Toliko časa je brskal in iskal v nji, da je našel naposled tiste knjige. Skrbno so bile spravljene pod pogradom med slamo. Razjarjen jih je vrgel Klemen na ogenj. Plamen je siknil od njih, in v kratkem so bile prah in pepel.

Gozdar je prišel v dolino. Povedal je Pavelču, kakor mu je naročil oče Klemen. Povedal pa tudi o Olipcu. Pavelča je pretreslo: strah ga je bilo in sram Olipčeve zlobe. Solze so mu stopile v oči, ko je poslušal.

Tilen je pa pasel tisti dan drobnico na planini. Ležal je visoko med skalovjem. Glavo si je podpiral z rokami in je strmel predse. A ni bil vesel kakor druge dni. Neprestano je moral misliti na Olipca. Tuintam se je že celo ozrl meneč, da prihaja Olipec, da ga pograbi kakor včeraj. A Olipca ni bilo. Tihota je vladala nad vso planino. Samo živinski zvončki so pozvanjali tiho in mehko vseokrog. — Olipec se je bil pa zaprašil med rušje. Bežal je med njim po strmem pobočju na vso sapo. Nič več ni slišal razjarjerega glasu starega Močileža, niti zvončkljanja živinskih zvoncev. Bežal je naprej, bežal... Sopel je težko, in znoj mu je lil z obraza. Krilil je z rokami, kakor bi se lovil po zraku, da bi ne zdrknil nekam globoko v črno globočino. Pa niti misliti ni mogel ničesar. Samo nekaj mu je bilo jasno, in tisto ga je preganjalo, da se ni ustavil niti za trenutek... »Imajo me, imajo me!« je ponavljal neprestano. »Zalotili so me... In zdaj mi bo gorje, oh gorje!« — Iz rušja je pridiral na strmo peščevje. Pa se ni pomišljal nič. Skočil je na ostrí pesek in se je podrsal bliskoma navzdol. Prišel je do uglajene poti; izpotaknil se je nekje ob deblo, ki je ležalo preko poti, in je padel. Zakričal je na glas, ker se je bil udaril precej moč-

no. A naglo se je spet dvignil in je bežal spet naprej, samo bežal... Sam ni vedel, kam da beži. A njemu je bilo to vseeno. Samo proč s te planine! Samo daleč, daleč proč kam, kjer ga ne poznajo in ga ne morejo zgrabiti...

Prišel je ves onemogel do konca gozda. Pred sabo je zagledal zeleno senožet, ki se je razprostirala po hribu navzdol in je bila ravno pokošena. In Olipec se ni pomišljal. Zdrknil je kar na tla in je obležal tam napol mrtev. Obraz je pritisnil k zemlji in se je oddihoval naglo. Počasi, počasi so se mu vračale moči. Znoj mu ni tekел več z obraza, in srce mu ni utripalo več tako divje. Mislil so se mu pričele bistriti, in naposled je spoznal jasno ves svoj žalostni položaj...

Prišel je stokati v svojem obupu. Dvignil se je napol, pa je gledal dol po senožeti. Onkraj drevja, nedaleč od proda, je zagledal hišo. Iz dimnika se je kadilo, in čulo se je pasje lajanje. Olipec se je ozrl na tisto hišo. In tedaj se mu je razjasnil obraz. Z roko je šinil preko oči in je skočil na noge. — »Hej, tam stoji Tarmanova hiša,« je zaklical. »Čudno, v Trenti sem že... Pa kdaj sem prišel v Trento? K Tarmanu grem — Tarman mi že pove, kako in kaj.« — Domislil se je Olipec tega in se že razveselil. Pa se je spustil po senožeti; tekел je skozi goščavo in je prišel do ograjenega vrtiča, sredi katerega je stala hiša. Olipec je že hotel odpreti leseno stopnjo v vrt. A tedaj je pritekel od nekod velik, črn pes. Lajal je na ves glas in se je zaganjal ves besen ob leseno ograjo.

»Stric Tarmanov! Stric Tarmanov!« je vpil Olipec in je čakal. Iz hiše je stopil Tarman in se je ozrl po vrtu. Zagledal je pastirčka in je stopil naglo k njemu. — »Kaj je, ti Olipec?« je vprašal hlastno. »Pa kaj, da si prišel k meni?«

V pretrganih stavkih mu je povedal Olipec vse. Tarman pa je zmaheval z glavo, ko ga je poslušal. Ko pa je pastirček dokončal, je stopil Tarman dva koraka od lese. — »Beži, Olipec!« je rekel. »Beži od moje hiše! Kajti lahko te zalotijo, in potem gorje nama! Zato ti rečem, da beži, beži kamorkoli!«

»Saj vem,« je odvrnil Olipec žalostno. »Saj bom bežal... Samo raditega sem prišel k vam, da mi poveste, kam naj bežim. Stric, vi ste pametni. Zato mi pa povejte, kam naj bežim. V stiskah sem, stric...«

A Tarman se je odmikal vednobolj. Že je stal sredi vrta, ko mu je zaklical še enkrat: »Beži, Olipec! To ti rečem, da beži! — Kaj jaz vem, kam? Se boš že domislil kaj pametnega... Samo beži! Pa od moje hiše!« — In Tarman se je obrnil hipoma in je odšel v hišo. Veliki pes pa se je pričel spet zaganjati ob leseno ograjo. Kazal je bele, ostre zobe in je lajal srdito.

Kakor prikazen je stal Olipec pred zaprto leseno. Glavo je povesil, in šlo mu je na jok. Izprevidel je naposled, da prosi Tarmana zaman. Zato se obrne in odide počasi nazaj na senožet. Večerilo se je že po zagorskem svetu. Ko pride na senožet, je bilo že skoro popolnoma temno. Splazi se do velikega bleva, ki je stal tam sredi senožeti, in odpre vrata. Začuti pod

nogami seno in se kar vrže vznak nanje. Ker je bil do smrti utrujen, je zaspal naglo.

Spal je dolgo, dolgo... Ko se je prebudil in se je splazil iz hleva, je videl, da stoji sonce že visoko. Vsede se na prag. Z rokami si podpre glavo in ugiba, kaj naj stori. Tarman ga je zapodil neprijazno, ker se boji samzase. O, Tarman bi mu bil lahko svetoval kaj pametnega, pa noče in noče... A kam naj se obrne on zdaj, da ubeži gozdarju in njegovemu preganjanju? — Olipec si zatiska čelo in razmišlja. Naposled mu šine v glavo misel, da se ji kar nasmeji in skoči na noge. Da! V mesto pojde, k tistemu gosposkemu človeku pojde, ki mu je prinašal vsako nedeljo knjige. Res! Kar k njemu pojde. In gosposki človek mu gotovo pomaga. Saj ve za lovca, ki mu pravijo »Krvavi jezik« in živi nekje v Ameriki. In tisti gosposki človek mu pripomore, da se popelje v Ameriko k tistemu slavnemu lovcu. Samo denar mora imeti! Kar drevi se splazi spet na planino. V temi spleze na skalovje, kjer ima skrite svoje kronice. Pa gre potem in se odpelje z vlakom v mesto. Poišče tistega gosposkega človeka, ki mu zagotovo pomore in ga pošlje k slavnemu lovcu, imenovanemu »Krvavi jezik«. In tam v Ameriki bo veselje, joj, veselje! To se bo smejal, samo smejal in bo živel krasno življenje...

Noč je legla na zemljo, ko je stopil Olipec na pot, ki je vodila po strmem hribu na planino. Hodil je dolgo, dolgo. Mesec je že stal sredi nočnega neba, ko je došel do planine. Previdno je krenil vstran in se je plazil po strmini skozi gosto rušje. Tiho in varno je stopal, da ni bilo čuti njegovih stopinj. Mesec mu je jasno razsvetljeval pot, da je videl kakor podnevi. Od rušja dalje se je pa pehal visoko gori ob sivem skalovju. Zavil je na desno in je stekel preko širnega peščevja, ki se je belilo in svetilo, kakor da bi bil dan. Olipec se ni ustavil niti za trenutek; niti tedaj, ko je došel do skalovja. Črno se je dvigalo nad njim, in kroginkrog je ležala tema, velika tema. Kajti sem ni svetil mesec, ker so ga zakrivale ogromne pečine, strleče visoko gori ob Mojstrovki. Olipec se ni menil za temo. S prsti je tipal kroginkrog in je plezal na skalovje. Šlo mu je počasi, ker ni videl ničesar. Trudil se je na vso moč, da mu je pot lil z obraza. A naposled je vendar obtipal ozko pōč in tudi suhi borovec je obtipal. Globoko se je oddahnil in je segel naglo z roko v luknjo. Zmetal je iz nje kamenje in suho listje in je dvignil leseno skrinjico.

Zganil se je na visoki skali in je položil skrinjico kraj sebe. V srcu ga je zbadlo nekaj čudnega, pekočega, da je zaječal. Z roko se je prijel za čelo in je strmel dol na črno kočo sredi bele planine... Kaj? Nikoli več ne bo videl očeta? Nikoli več matere, ki je skrbela zanj tako lepo? Nikoli več? — Nič ne pomaža! Nocoj odhajajo daleč od doma in se ne povrne več v zagorski kraj. — In oče, četudi ne bo zaradi njega nikoli več vesel, pa tudi brat Pavelč ne. Mati bo jokala v žalosti in skrbeh. Pa vse samo radi njega! — In Olipec se je zgrabil za čelo in je zaječal. Sam ni vedel, odkod je prišla ta silna boleost. Kar grabiti ga je začela, da se mu je trgala duša in da so se mu ulile solze. A kar je sklenil, mora biti izvršeno!

Spuščal se je naglo od skale na skalo, pa niti ni pazil dosti. Prijemal se je za ostre robove in niti poizkušal ni, če ga bodo držali. O, stokrat se je že plazil po tem skalovju in je vedel za vsak rob. Ni nevarno!

Ravno se je prijel za škrbino in je obvisel nad navpično steno. Vedel je, da se mora samo malce z nogami pognati, pa stopi na ploščato skalo. In se je tudi pognal. A v tistem trenutku se je odkršil škrbasti rob, ki se je držal zanj. Olipec je zdrknil in se je pričel loviti, da zagradi za skalo in se zadrži. A lovil se je zaman.

»Matil!« je zakričal obupno in je šinil hipoma v globočino ...

(Konec.)

Franjo Krek:

Jokajoči deklici,

ki je iz cerkve grede izgrešila pot proti domu.*

Ti si izgubila pot — ne jokaj!
 Jaz povem ti, kam in kod — ne jokaj! —
 V cerkvi prej si prav lepó molila,
 videl te nebá Gospod — ne jokaj!
 Zrla si k oltarju in na leco,
 ne pa v kakšen kot — ne jokaj!
 K dobrim staršem, hčerka, zdaj želiš si,
 brzo rada bi odtod — ne jokaj!
 Tebe deklica blagosloví naj Stvarnik,
 Tebe! — s tabo ves vaš rod! — ne jokaj!
 Ne poznaš svetá še, mila moja,
 in njegovi ne zablod — ne jokaj!
 Z mrežami je svet preprežen; zanke
 so nastavljene povesod — ne jokaj!
 Bog, ki ti takó srčno ga ljubiš,
 Bog prepolen je dobrot — ne jokaj!
 Angela je On določil tebi,
 da te čuval bode zmot — ne jokaj!
 V božjem, angelskem se zavetišču
 treba bati ni nezgod — ne jokaj!

* Pesnik — pred 25. in več leti neumorno priden sotrudnik „Vrtičev“ — nam sporoča: „Gazelice sicer niso več moderne. Pa zakaj bi ne bilo malo razlike? Punčika — Skrbinceva iz Lok — je po desetem popravilu prijokala mimo župnišča. Kje gre pot na Loko? Obrisal sem ji solzice. „Ti bom pa jaz pokazal pot!“ Pomirila se je. Izročil sem jo zanesljivi ženski. Zadevica se mi je zdela vredna spet ene pesmice.“

